

saameget mindre villet undlade at optage denne Bestemmelse i Forslaget, som det af en Discussion herom vil fremgaae; at Forholdene heri Landet ere saadanne, at der kan havees Tillid til saadanne Instituter, og paa den anden Side Regjeringen deraf vil erfare, hvilken Trang der er til slige Instituters Oprettelse, og at Regjeringen vil komme til Overbeviisning om, at den vil handle i Overensstemmelse med Folkets Duffe, naar den viser sig virksom til, forsaavidt dens Naadighed tilsteder det, at virke for slige Instituters Oprettelse. Det er derfor ikke under Forudsætning af, at de foreslaaede Bestemmelser, navnlig den foreslaaede Bestemmelse i § 7, skulle blive staaende som den er, at jeg har stillet Forslaget, men det er fornemmelig for at fremkalde en Discussion derom under Sagens videre Behandling, og navnlig under den Behandling af Sagen, som vil blive den til Deel, naar det maatte behage Thinget, at lade den gaae til yderligere Behandling, navnlig til Behandling i et Udvalg. Jeg skal for Dels bliffet indfranke mig hertil og slutte med at anbefale Sagen til Thingets velvillige Behandling.

Blac: Ogsaa jeg vil anbefale dette Forslag til Thingets særdeles Opmærksomhed, det er efter min Anskuelse en Sag af yderste Bigtighed for Landet, og i Særdeleshed for Jylland; det var under Dmtale, før jeg reiste herover, om at virke i denne Retning, og hvis det kunde gaae godt igjennem i Thinget, saa troer jeg, at man havde gjort et for Jylland særdeles gavnligt Skridt. Man tragter efter Selveiendoms Udbredelse eller efter Fastes Overgang til Selveiendom, og man arbejder paa at opdyrke Jorderne i Jylland, som vi have saa umaadelig mange af, men vi have kun saa Penge; disse 2 Dele kunne ikke komme istand uden Penge; til Fastevesenets Overgang til Selveiendom maa der absolut Penge, men her skulle de erholdes. Man skal reise til Kjøbenhavn og løbe op og ned af Trapperne for langt om længe at faae dem til høie Procenter, og som oftest slet ingen kan faa. Desuden naar en Mand skal nedlægge den Capital, som han har endelig bragt tilveie, i Jorden og ikke kan faae den ud igjen for om flere

Mar; den bliver ham opsagt, og han er nødt til at standse slige Foretagender, og ofte gaae fra Huus og Hjem; kort jeg tør sige, det er et Livsspørgsmaal for Jylland, hvis det ikke skal gaae tilbage, og jeg vil af den Grund særdeles anbefale Sagen.

Scherning: For at dette Andragende ikke skal staae som noget Specielt for Jylland, saa har jeg ogsaa troet at burde yttre nogle Ord til Understøttelse deraf, og det kan jeg saameget hellere gjøre, som jeg ogsaa vil gjøre en Indvending derimod, og det er nemlig imod det Princip, som indeholdes i den 7de Paragraph. Jeg vil ikke nærmere gaae ind paa Paragraphen, da det jo ikke her er Stedet dertil, men som almindeligt Princip er deri opstillet, at Regjeringen med Statskassens Midler, uden nogen særlig Lovbestemmelse, kunde komme til at deeltage i Oprettelser af saadanne Creditforeninger, det troer jeg er et særligt Præcedens at skabe, som man skulde vel betænke, førend man gaaer ind derpaa. Det øvrige Grundlag for den her forelagte Lov forekommer mig ikke at indeholde Andet, end hvad man meget godt kan indrømme.

Indenrigsministeren: Det er vistnok utvivlsomt, at Creditforeninger kunne blive et virksomt Middel til at fremme Productionen i Landet ved den Afgang, de give for Grundeierne til at skaffe sig Penge, hvilket i Særdeleshed er af Værdi og Bigtighed for dem under ualmindelig mislige Forhold. Det er paa den anden Side klart, og det er stadfæstet af Erfaringen i andre Lande, at man maa være meget forsigtig med Oprettelsen af Creditforeninger, thi den Fare, som ligger i Sagen, er den, at naar en saadan Forening bliver insolvent, da rammer den Usikkerhed, som derved fremkommer, ikke alene den enkelte Eier som saadan, men den rammer paa samme Tid en stor Mængde af Landeiere. Idet det derfor maa erkjendes, at det Formaal, som det nærværende Forslag sigter til, er ønskeligt, maa det vistnok tillige havees for Die, at man maa gaae frem med en høj Grad af Vaerksomhed, og at man heller maa være for streng i sine Fordringer, end man maa være for lempelig. Det aller vigtigste Forhold ved Oprettelsen af Creditforeninger er Bestemmelserne om Taxationen, og